

PIRKANMAA

Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Kaavaluonnos

MKH 16.2.2015

Kaavamerkinnyt ja määräykset

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 Kaavaluonnos MKH 16.2.2015

Kaavamerkinnot ja -määräykset

Yleismääräykset

Virkistys- ja suojelualueilla sekä liikenteen sekä teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitettuilla alueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Rakentamisrajoitus ei koske yhteystarvemerkinnotä.

Alueiden suunnittelussa on huomioitava, ettei alueen rakentamisella tai muulla käytöllä ole sellaisia haitallisia vaikutuksia Natura 2000 -verkoston alueisiin, jotka merkittävästi heikentävät niitä luontorvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisessa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asuin ympäristön laatu tavoitteet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset.

Yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä pintavesialueita ovat Näsijärvi, Vihnusjärvi, Mallasvesi, Roine ja Kokemäenjoki. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei näiden vesialueiden veden laatua heikennetä tai käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 2 000 k-m², ellei selvitysten perusteella toisin osoiteta ja ellei tämän kaavan suunnittelumääräyksissä muuta määrätä.

Kehittämisperiaatemerkinnot

kk-1
 Kaupunkiseudun keskusakselin kehittämissuositus.

Merkinnot osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun pohjois-eteläsuuntainen kehittämissuositus, joka ulottuu Tampereen keskustasta Tampereen eteläisen alakeskuksen ja henkilöliikenteen aseman sekä Sääksjärven alakeskuksen kautta Lempäälän keskustaan. Kehittämissuosituksen keskuskeskukset toimivat merkittävänä asumisen, palveluiden ja työpaikkojen keskittymänä sekä seudullisesti merkittävänä liikenteellisinä solmukohtina.

Kehittämissuositus:

Aluekokonaisuutta kehitetään hyvin saavutettavana ja monipuolisena yritystoiminnan, asumisen sekä kaupallisten ja julkisten palvelujen alueena. Tampereen keskustan asemaa valtakunnan keskuskeskustana vahvistetaan. Tampereen eteläisen alakeskuksen, siihen liittyvän henkilöliikenteen aseman, Sarankulman, Härmälän ja Partolan ympäristöä kehitetään vetovoimaisena messukeskusalueena sekä monipuolisena työpaikkojen ja asumisen kasvualueena. Sääksjärven alakeskusta kehitetään

tiivinä alakeskuksena ja joukkoliikenteen terminaalina, joka kytkee vaiheittain toteutuvan 2-kehän välityksellä läntistä ja itäistä kaupunkiseutua keskusakselin kehittämisyöhykkeeseen.

Vyöhykettä tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee tavoitella tiivistä ja sekoittunutta yhdyskuntarakennetta sekä edistää toimintojen saavutettavuutta kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

kk-2

■■■■■■■■■■ Valtatien 3 kehittämisyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun länsi-eteläsuuntainen yritysaluevyöhyke. Vyöhyke ulottuu Ylöjärven Elovainiosta Kolmenkulman, Pitkäniemen, lentokentän ja kehäteiden palvelu- ja yritysalueiden kautta Lempäälän Marjamäkeen. Marjamäestä vyöhyke jatkuu edelleen tien 130 suunnassa Valkeakoskelle.

Kehittämissuositus:

Aluekokonaisuutta kehitetään hyvin saavutettavana, valtakunnallisesti merkittävänä ja vetovoimaisena yritysvyöhykkeenä. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan eheä yhdyskuntarakenne ja alueiden tarkoituksenmukainen toteutusjärjestys sekä kehän suuntainen joukkoliikenne. Lentokentän, valtatie 3 ja 2-kehän alueella kiinnitetään erityistä huomiota uuden maankäytön yhteensovittamiseen viheryhteyksien ja virkistyskäytön kanssa. Lentokentän toiminnallista kytkeytymistä Tampereen keskusta ja kaupunkiseudun eteläisiin alakeskuksiin tulee edistää. Kolmenkulman aluetta kehitetään erityisesti ympäristöteollisuuden ja cleantech-yritystoiminnan yritysten sijoittumisedellytyksiä suosivasti. Tien 130 varren maankäytössä tulee kiinnittää erityistä huomiota alueiden toteutamisjärjestykseen.

Vyöhykettä tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee edistää toimintojen saavutettavuutta kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

kk-3

■■■■■■■■■■ 2-kehän kehittämisyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan 2-kehään tukeutuva yritys- ja tutkimustoiminnan sekä asumisen vyöhyke, joka ulottuu lentokentältä Säöksjärven, Hervannan, Saarenmaan ja Lentolan kautta Tarastenjärvelle. Vyöhyke kytkee lentokenttää ja itäistä kaupunkiseutua toisiinsa, keskusvyöhykkeelle sekä kaupunkiseudun muihin yritysvyöhykkeisiin.

Kehittämissuositus:

Aluekokonaisuutta kehitetään tiivistyvän taajamarakenteen ja monipuolisen yritys- ja tutkimustoiminnan vyöhykkeenä. Huomiota tulee kiinnittää alueiden tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään Hervannan osaamiskeskittymän ja Ruskon yritysalueiden maankäytön kehittymistä sekä toiminnallista kytkeytymistä Säöksjärven alakeskukseen ja yritysalueisiin. 2-kehän toteuttamisella välille Rusko–Lentola vahvistetaan Lentolan asemaa itäisen kaupunkiseudun merkittävänä liikenteellisenä solmukohtana etelän ja lentokentän suuntaan. Maankäytön suunnittelussa tulee varautua myös 2-kehän yhteystarpeen toteuttamiseen Tarastenjärvelle. Tarastenjärven aluetta kehitetään erityisesti ympäristöteollisuuden yritysten sijoittumisedellytyksiä suosivasti.

Vyöhykettä tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee tavoitella tiivistä ja sekoittunutta maankäyttöä sekä edistää toimintojen saavutettavuutta kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

kk-4

Pyhäjärven ympäristön kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan ydinkaupunkiseudulla Rajasalmen siltaan rajautuva Pyhäjärven kiertävä kaupunkimaisen asumisen ja virkistyksen laatuviöhyke.

Kehittämissuositus:

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edistää korkeaa ja laadukasta rakentamista, yleisessä käytössä olevan rantavyöhykkeen säilymistä ja toteutumista sekä sujuvaa ja esteetöntä liikkumista alueella.

kk-5

Taajamien elinvoimaisuuden kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Vilppulan aseman ja Mäntän keskustan muodostama yhtenäinen eheytyvän taajamarakenteen alue, jolla vahvistetaan kaupungin kulttuuri- ja matkailupalveluiden saavutettavuutta, Parkanon keskustan ja asemanseudun välinen vyöhyke, jota kehitetään merkittävänä logistiikan, varastoinnin sekä luonnonvaratalouden työpaikka- ja tutkimustoimintojen keskittymänä, sekä Sastamalan Pehulassa alue, jolla on edellytyksiä kehittyä energiaintensiivisen yritystoiminnan ja biotalouden alueena.

Kehittämissuositus:

Mänttä-Vilppulassa alueen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa tuetaan alueen kulttuuri- ja matkailupalvelujen sijoittumis- ja toimintamahdollisuuksia. Alueen sujuvaan saavutettavuuteen eri liikkumismuodoilla tulee kiinnittää erityistä huomiota painottaen asemien roolia.

Parkanossa alueen suunnittelussa ja toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota Parkanon asemanseudun ja keskustan toiminnalliseen kytkeytymiseen sekä hyvään saavutettavuuteen. Alueen maankäytössä varaudutaan hyödyntämään raideliikenteen kuljetus- ja terminaalitoimintojen mahdollisuudet.

Sastamalan alueen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään kehittämissperiaatemerkinnän mukaisten ja muun alueelle soveltuvan yritystoiminnan sijoittumis- ja toimintaedellytysten kehittymistä. Alueen maankäytössä varaudutaan hyödyntämään raideliikenteen kuljetusmahdollisuudet.

kk-6

Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeiset mahdolliset taajama-alueet ja väyläverkoston laajenemissuunnat, joihin kohdistuu hajarakentamispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven kasvuvyöhykkeen kriteerit täyttävät alueet.

Kehittämissuositus:

Alue tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin.

Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen kehittäminen ja näihin liittyvä rakentaminen.

Alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Is
 Maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohtassa.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja liikenteellisesti vetovoimaiset alueet, joihin on tarkoituksenmukaista sijoittaa yritystoimintoja ja joiden maankäytön yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla voidaan eheyttää yhdyskuntarakennetta. Merkinnällä on osoitettu Orivedellä valtatie 9 ja kantatie 59 risteysalue Oripohjan ympäristössä sekä Akaan Yritys-Konhon alue.

Kehittämissuositus:

Alueen maankäyttö tulee suunnitella siten, että alueelle sijoittuvat toiminnot täydentävät taajamarakennetta. Alueen toteutuksessa erityistä huomiota tulee kiinnittää liikennejärjestelyihin sekä ympäristö- ja maisema-arvoihin.

mk-1
 Maaseutuelinkeinojen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan Kangasalan Saarioisten tehtaan sekä Pakkalan kylän ympäristön muodostama aluekokonaisuus, jossa sijaitsee merkittävää eläintuotantoa ja siihen liittyvää jalostustoimintaa. Alueella on edellytyksiä myös muuhun lähiruokatuotantoon.

Merkinnällä osoitetaan Punkalaitumen Kanteenmaantien ja valtatie 2 risteysalueen sekä Isosuon tuulivoima- ja turvetuotantoalueen muodostama vyöhyke. Alueella on edellytyksiä kehittyä energiaomavaraisuuden ja biotalouden elinkeinojen vyöhykkeenä.

Merkinnällä osoitetaan Jumesniemen alue Hämeenkyrössä ja Nokialla, jossa sijaitsee maakunnallisesti merkittävä maitotuotannon aluekokonaisuus. Alueella on edellytyksiä kehittyä eläintuotannon ja biotalouden vyöhykkeenä.

Kehittämissuositus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää alueelle luonteenomaisten elinkeinojen toimintaedellytysten kehittymistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää uusien toimintojen sekä alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristön arvojen yhteensovittamiseen.

mk-2
 Maaseutuasumisen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan aluerakenteeseen hyvin soveltuvia alueita, joita kehitetään maaseutumaisen asumisen alueena.

Kehittämissuositus:

Alueelle tulee ennen toteuttamista laatia osayleiskaavatasoinen suunnitelma, jossa otetaan huomioon maisemarakenteen ominaispiirteet ja alueen kulttuuriperintö.

Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät, pääosin taajamien ulkopuolelle sijoittuvat matkailuelinkeinojen, kulttuuri- ja maisemamatkailun sekä ulkoilun ja virkistyskäytön kehittämisalueet. Merkinnällä on osoitettu Sastamalan Ellivuoren ja golfkentän alue, Kangasalan Keisarinharjun, Kaivannon ja Vehoniemenharjun ympäristö, Hämeenkyrön ja Ylöjärven ympäristötaiteen alueet Pinsiössä sekä Valkeakosken Visavuoren, Sääksmäen sillanseudun ja Rapolanharjun alue.

Kehittämissuositus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa tulee edistää matkailuelinkeinojen ja yleisen virkistyksen palvelujen sijoittumista alueelle. Erytystä huomiota tulee kiinnittää palveluiden saavutettavuuteen sekä uusien toimintojen yhteensovittamiseen alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen kanssa.

Luontomatkailun kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan Hämeenkaan Pirkanmaan puoleinen osa, joka ulottuu Ikaalisten kylpylän ja Teikankaan alueelle sekä Hämeenkyrön keskustaaajamaan.

Kehittämissuositus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää luontomatkailuelinkeinojen palvelujen sijoittumista alueelle. Alueen suunnittelussa tulee edistää toimintoja, jotka ylläpitävät alueen ominaislaatua ja edesauttavat luontomatkailun toimintaedellytysten syntymistä ja säilymistä. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa. Alue tulee suunnitella ja toteuttaa yhtenäisenä luontomatkailukokonaisuutena.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätaloustaloustäyttöä tai käyttöä vakituiseen tai loma-asumiseen.

Kehittämissuositus:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, vedenhankinta/pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, joilla tulee varautua mahdolliseen seudulliseen vedenhankintaan.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata vedenhankinnalle tärkeiden alueiden säilyminen. Alueelle tai sen lähiympäristöön ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa pohjaveden käyttömahdollisuuksia, veden laatua tai riittävyyttä.

Vedenhankintaa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon alueiden luontoarvot ja niihin kohdistuvat vaikutukset.

Alueen suunnittelussa voidaan selvittää myös tekopohjaveden muodostamista.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, vedenhankinta/pintavedenottamot.

Merkinnällä osoitetaan pintavedenottamot, joilla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan.

Suunnittelumääräys:

Alueelle tai sen lähiympäristöön ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa raakaveden käyttömahdollisuudet.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, jätevesien ja lietteiden käsittely.

Merkinnällä osoitetaan Nokialla Kynijärven-Juhansuon alue, jolla tulee varautua seudullisen kokoluokan jätevesien ja lietteiden käsittelyyn.

Suunnittelumääräys:

Toimintojen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin.

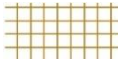

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, maanvastaanotto- ja kierrätystoiminta.

Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla tulee varautua seudulliseen maanvastaanotto- ja kierrätystoimintaan.

Suunnittelumääräys:

Kierrätettävien maa-ainesten ja jätemateriaalien käsittelyyn ja varastointiin, pilaantuneiden maiden käsittelyyn ja ylijäämämaiden loppusijoitukseen liittyvien toimintojen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueilla, joilla on maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä kiviainesvaroja, on turvattava edellytykset ottamistoimintaan.

Tiivistettävä joukkoliikennevyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiivistettävät alueet, jotka tukeutuvat tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään.

Suunnittelumääräys:

Alueen tulee tukeutua tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä tiiviiseen rakenteeseen, joka mahdollistaa tehokkaan joukkoliikenteen järjestämisen.

Tiivistettävä asemanseutu.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiivistettävät alueet, jotka tukeutuvat ensisijaisesti raideliikenteeseen.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä tiiviiseen rakenteeseen. Alueen tulee tukeutua tehokkaaseen raideliikenteeseen sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin.

Tieliikenteen yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan uusia tieyhteyksiä, joiden linjauksesta ei ole riittäviä selvityksiä tai suunnitelmia.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Suunnittelun eteenpäin vienti edellyttää toteuttamistavan, sijainnin ja ympäröivään maankäyttöön liittymisen tarkempaa tutkimista.

Voimalinjan yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan voimalinjojen yhteystarpeita, joiden linjaukseen ja toteuttamiseen liittyy niin suurta epävarmuutta, että ohjeellisen linjauksen osoittaminen ei ole mahdollista.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.

Yhdysvesijohdon yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät yhteystarpeet, joiden linjaukseen ja toteuttamiseen liittyy niin suurta epävarmuutta, että ohjeellisen linjauksen osoittaminen ei ole mahdollista.

◀ - ① - ▶ **Siirtoviemärin yhteystarve.**

Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät yhteystarpeet, joiden linjaukseen ja toteuttamiseen liittyy niin suurta epävarmuutta, että ohjeellisen linjauksen osoittaminen ei ole mahdollista.

Aluevaraus- ja kohdemerkinnät

A

Taajamatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää näihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, pienet ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

Suunnittelumääräys:

Aluetta suunnitellaan asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla.

Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovitettava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilyttäminen tulee ottaa huomioon. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat:

- Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän ja Kangasalan keskustaajamien alueella sekä Valkeakoskella 15 000 k-m², Akaassa, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa, Orivedellä, Parkanos-
sa, Sastamalan keskustaajamassa ja Mouhijärven-Häijään alueella sekä Virtain keskustaajamassa 7 000 k-m².
- Päivittäistavarakaupan ja muun erikoistavaran kaupan osalta alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän ja Kangasalan keskustaajamien alueella sekä Valkeakoskella 10 000 k-m², Akaassa, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa, Orivedellä, Parkanos-
sa, Sastamalan keskustaajamassa ja Mouhijärven-Häijään alueella sekä Virtain keskustaaja-
massa 5 000 k-m², kuitenkin siten että pelkän päivittäistavarakaupan osuuden vastaavat lu-
vut ovat 5 000 k-m² ja 3 000 k-m².
- Muilla taajamatoimintojen alueilla vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden alaraja on kaikkien kaupan laatujen osalta 3 000 k-m².

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön. Vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja toteutus on suunniteltava siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Taajamatoimintojen reservialue.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen reservialueet. Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavat taajamatoimintojen alueet tai sellaiset taajamatoimintojen alueet, joiden toteuttaminen edellyttää jonkin suunnittelumääräyksessä esitetyn ehdon täyttymistä.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat taajamatoimintojen alueen (A) suunnittelumääräykset. Lisäksi alueen suunnittelussa tulee määritellä alueen toteuttamisen tarkoituksenmukainen ajoitus suhteessa maakuntakaavassa osoitettuun muuhun yhdyskuntarakenteeseen.

- Kangasalan Saarenmaan alueen toteuttaminen edellyttää 2-kehän toteutumisen Rusko–Lentolavälillä.
- Pirkkalan Sankilan/Sionkylän alueen toteuttaminen edellyttää hyvän joukkoliikenneyhteyden järjestämistä alueelle ja kulttuuriympäristön arvojen huomioon ottamista.
- Lempäälän Herrasen/Riutan alueen toteuttaminen edellyttää alueen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelyjen ratkaisemista asemakaavoituksella.
- Ylöjärven Vasamajärven ympäristön alueen toteuttaminen edellyttää joukkoliikenteen järjestämistä alueelle.
- Ylöjärven Mäkkylä-Teivaalan alueen toteuttaminen edellyttää raitiotien tai palvelutasoltaan vastaavan joukkoliikennekäytävän toteutumista alueelle.
- Kangasalan Ruutanan pohjoisosan alueen toteuttaminen edellyttää lähijunaliikennettä Ruutanan asemalle sekä ympäröivien valtatie 9 varren työpaikka-alueiden toteutumista.
- Nokian Korvolan alueen toteuttaminen edellyttää Harjuniityn alueen toteutumista kokonaisuudessaan.
- Tampereen Nurmi–Sorilan alueen toteuttaminen edellyttää alueen kulttuuriympäristöjen huomioon ottamista sekä alueen itäpuolisen Kaitavedentien ympäristön taajamatoimintojen alueen toteutumista.
- Tampereen Niihaman alueen toteuttaminen edellyttää raitiotien tai palvelutasoltaan vastaavan joukkoliikennekäytävän toteutumista alueella.
- Pälkäneen Yli-Hiissa/Roholan alueen toteuttaminen edellyttää liikenteellisten järjestelyjen ratkaisemista alueella.
- Tampereen Lielahden/Santalahden alueen toteuttaminen edellyttää vaikutusten selvittämistä veden laatuun ja ympäristöön.
- Tampereen Hallilan eteläpuoleisen alueen toteuttaminen edellyttää alueen kytkeytymisen selvittämistä olemassa oleviin taajamiin ja palveluihin sekä alueen luontoarvojen huomioon ottamista.

Keskustatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnan osakeskus, kaupunkitasoiset keskukset ja Tampereen ydinkaupunkiseudun alakeskukset. Merkinnällä osoitetaan näiden keskusten keskustamaisen asumisen ja keskustahakuisten palvelu-, työpaikka- ja muiden toimintojen alueet niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen eheys, kaupunkikuvan omaleimaisuus, asuinympäristön laatu ja monipuolisuus, yhteydet seudullisille virkistysalueille, joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytykset sekä liityntäpysäköinnin ja joukkoliikenteen vaihtopaikkojen kehittäminen. Alueen suunnittelussa on turvattava kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen.

Keskustatoimintojen alueille voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Vähittäiskaupan suuryksiköt on suunniteltava keskustaympäristöön soveltuviksi. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia muille keskusta-alueille tai seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Tampereen ydinkeskustan ja Valkeakosken keskustan vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla. Muiden keskustatoimintojen alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Enimmäismitoitus k-m ²	Keskustatoimintojen alueet
10 000	Ikaalinen, Parkano, Ruovesi, Viiala
15 000	Hämeenkyrö, Pälkäne, Virrat
20 000	Orivesi, Toijala
25 000	Mänttä, Sääksjärvi
30 000	Tesoma
35 000	Vammala
40 000	Pirkkala
45 000	Lakalaiva-Rautaharkko
55 000	Lempäälä, Linnainmaa, Kangasala
60 000	Ylöjärvi
70 000	Hervanta
75 000	Nokia
80 000	Lielähti

Keskustatoimintojen alue, paikalliskeskus.

Merkinnällä osoitetaan palveluvarustukseltaan paikalliskeskustasoisten kuntien pääkeskusten likimääräinen sijainti. Alueella voi sijaita keskustahakuisia palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita, kauppaa, asumista ja työpaikkoja. Alueelle voi sijoittua tarvittavia pääväyliä pienempiä liikennealueita sekä puistoja. Vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden alaraja on kaikkien kaupan laatu- ja palvelu- osalta 3 000 k-m².

Kylä.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ja aluerakenteen kannalta keskeiset kylät ja muut maaseutuasumisen keskittymät, joihin on tarkoituksenmukaista ohjata asumista, palveluita ja työpaikkoja.

Suunnittelumääräys:

Kylän tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kylän suunnittelussa on pyrittävä ympäröivää maaseutua tiiviimpään rakentamiseen sekä otettava huomioon yhdyskuntateknisen huollon järjestäminen ja lähipalvelujen saavutettavuus. Alueen suunnittelussa on huomioitava kulttuurihistorialliset ja maisemalliset piirteet sekä edistettävä alueen omaleimaisuuden säilymistä.

KM**Kaupallisten palvelujen alue.**

Merkinnällä osoitetaan keskustojen ulkopuoliset vähittäiskaupan alueet ja keskittymät, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella soveltuvat seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan alueiksi. Alueelle voi sijoittua merkittävässä määrin myös asumista, mikäli alue sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle tiivistettävälle joukkoliikennevyöhykkeelle tai tiivistettävälle asemanseudulle.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Kaupallisten palvelujen alueiden vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Kaupallisten palvelujen alueet:

Alue	Päivittäistavara- kauppa	Erikoistavara- kauppa	Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppa	Yhteensä
Tampere, Kaleva	6 000	34 000	30 000	70 000
Tampere, Turtola	7 000	23 000	5 000	35 000
Hämeenkyrö, Tippavaara	2 000	5 000	3 000	10 000
Ikaalinen, Nummenrinne	5 000	7 000	9 000	21 000
Kangasala, Lentola etelä	4 000	22 000	14 000	40 000
Lempäälä, Ideapark	4 000	65 000	61 000	130 000
Nokia, Vihola	5 000	25 000	10 000	40 000
Parkano, Kolmoskeskus	5 000	10 000	2 000	17 000
Pirkkala, Partola	10 000	50 000	70 000	130 000
Sastamala, Roismala	3 000	7 000	20 000	30 000
Ylöjärvi, Elovainio	5 000	30 000	35 000	70 000

Paljon tilaa vaativan erikoistavaran mitoitus sisältää auto- ja huoltamokaupan. Osoitettu erikoistavara-kaupan mitoitus voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa toteuttaa myös paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan kerrosalana.

Työpaikka- ja kaupallisten palvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan keskusta-alueiden ulkopuoliset työpaikka-alueet, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella soveltuvat työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan vähittäiskaupan alueiksi.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat perustellusta syystä sijoittua myös keskustatoimintojen alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa. Vähittäiskaupan suuryksiköt on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että ne kytkeytyvät ajallisesti ympäröivien työpaikka- tai taajamatoimintojen alueiden toteuttamiseen, eivätkä aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Alueiden vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Työpaikka- ja kaupallisten palvelujen alueet:

Alue	Päivittäistavara- kauppa	Erikoistavara- kauppa	Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppa	Yhteensä
Tampere, Lahdesjärvi	0	15 000	135 000	150 000
Tampere, Lielahti	0	10 000	60 000	70 000
Tampere, Hankkio	0	0	30 000	30 000
Kangasala, Lentola pohj.	0	0	30 000	30 000
Lempäälä, Marjamäki pohj.	0	0	50 000	50 000
Nokia, Kolmenkulma	0	3 000	37 000	40 000
Pirkkala, Linnakallio	0	0	40 000	40 000
Valkeakoski, Juusonkes- kus	0	2 000	20 000	22 000

Paljon tilaa vaativan erikoiskaupan mitoitus sisältää auto- ja huoltamokaupan. Osoitettu erikoiskaupan mitoitus voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa toteuttaa myös paljon tilaa vaativan erikoiskaupan kerrosalana.

Työpaikka- ja kaupallisten palvelujen reservialue.

Merkinnällä osoitetaan valtatie 3 oikaisun ja 2-kehän risteysalueelle sijoittuvat keskusta-alueiden ulkopuoliset työpaikkatoimintojen reservialueet, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteella soveltuvat työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan vähittäiskaupan alueiksi.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat työpaikka- ja kaupallisten palveluiden alueen suunnittelumääräykset. Lisäksi alueen toteuttaminen edellyttää valtatie 3 oikaisun toteutumisen Lempäälä–Pirkkala-välillä tai 2-kehän toteutumisen välillä Sääksjärvi–Tampere-Pirkkalan lentoasema.

Alueen vähittäiskaupan kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

Alue	Päivittäistavara- kauppa	Erikoistavara- kauppa	Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppa	Yhteensä
Vt3 oikaisu /2-kehä risteys	0	0	40 000	40 000

Paljon tilaa vaativan erikoiskaupan mitoitus sisältää auto- ja huoltamokaupan.

P

p

Palvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät keskustatoimintojen alueiden ulkopuoliset julkisen tai yksityisen palvelu- ja tutkimustoiminnan keskittymät. Alue voi sisältää myös sen ydintoimintaan liittyvää asumista ja muita tukitoimintoja.

Kohdemerkinällä osoitetaan sellaisia merkittäviä palvelujen alueita, joiden osoittamiseen ei maankuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Suunnittelumääräys:

Taajamarakenteessa sijaitsevien palvelualueiden suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen saavutettavuuteen kävelen ja pyöräillen sekä joukkoliikenteellä.

TP

Työpaikka-alue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja toimialarakenteeltaan monipuoliset liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantotoimintaan varatut alueet.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen sekä joukkoliikenteen järjestelyihin ja toimiviin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueelle ei tule osoittaa merkittävää määrää uutta asumista eikä asumiseen saa kohdistua merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

Tampereen Pärinmaan, Pirkkalan Linnakallion ja lentoaseman läheisellä TP-alueella tulee alueiden suunnittelussa huomioida lentoesterajoituspinnat ilmailumääräyksen AGA M3-6 mukaisesti.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat:

- Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän ja Kangasalan keskustaajamien alueella sekä Valkeakoskella 15 000 k-m², Akaassa, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Mänttä-Vilppulassa, Orivedellä, Parkanossa, Sastamalan keskustaajamassa ja Mouhijärven-Häijään alueella sekä Virtain keskustaajamassa 7 000 k-m².
- Muilla työpaikka-alueilla vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden alaraja on paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta 3 000 k-m².

Työpaikkojen reservialue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävien ja toimialarakenteeltaan monipuolisten liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantokäyttöön varattujen alueiden reservialueet. Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavat työpaikka-alueet tai sellaiset työpaikka-alueet, joiden toteuttaminen edellyttää jonkin suunnittelumääräyksessä esitetyn ehdon täyttymistä.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat kaikki työpaikka-alueen (TP) suunnittelumääräykset. Lisäksi alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen.

- Saarenmaan alueen toteuttaminen edellyttää 2-kehän rakentamista välillä Rusko–Lentola.
- Valtatien 3 oikaisun ja 2-kehän risteysalueen toteuttaminen edellyttää joko 2-kehän rakentamista välillä Sääksjärvi-lentoasema tai valtatie 3 rakentamista välillä Lempäälä–Pirkkala.
- Lempäälän Tikinmaan alueen toteuttaminen edellyttää Marjamäen työpaikka-alueiden rakentamista.

T

Teollisuus- ja varastoalue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät tai muuten laajoja teollisuus-, logistiikka- ja varasto-toimintojen alueet. Tarastejärven ja Kyynejärvi-Juhansuon teollisuus- ja varastoalueilla ovat lisäksi materiaalivirtojen hyötykäyttöön liittyvät toiminnot mahdollisia.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä toiminnan ympäristövaikutusten minimointiin sekä alueen saavutettavuuteen rautateitse tai raskailla ajoneuvoilla. Taajamarakenteessa sijaitsevilla teollisuus- ja varastoalueilla on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa huomioitava riittävät varoimenpiteet ja suojavyöhyke suhteessa asumiseen ja virkistysalueisiin. Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista.

Teollisuus- ja varastotoimintojen reservialue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävien tai muuten laajojen teollisuus-, logistiikka- ja varastotoimintojen reservialueet. Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavat teollisuus- ja varastoalueet tai sellaiset teollisuus- ja varastoalueet, joiden toteuttaminen edellyttää jonkin suunnittelumääräyksessä esitetyn ehdon täyttymistä.

Suunnittelumääräys:

Alueen toteutuksessa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Alueiden toteuttamisen edellytys on, että reservialueisiin kytkeytyvät teollisuus- ja varastoalueet (T) ovat pääosin rakentuneet, alueelle on järjestetty toimivat liikenneyhteydet sekä mahdolliset maa- ja kiviainesten ottoalueet on hyödynnetty. Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista.

Lempäälän Tikinmaan teollisuus- ja varastoaluereservin toteuttamisen edellytyksenä on Marjamäen teollisuus- ja varastoalueen rakentuminen.

Valkeakosken Tarttilan teollisuus- ja varastoaluereservin toteuttamisen edellytyksenä on Jutikkalan ja Metsäkansan teollisuus- ja varastoalueiden rakentuminen.

V

Virkistysalue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituisia tai lomarakennuspaikkoja.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaisia merkittäviä virkistysalueita, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen, alueen hyvä saavutettavuus sekä osoitettava maakuntakaavakartalle merkittävien ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella.

Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomioita ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Viheryhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan taajamiin liittyvät olemassa olevat tai tavoitteelliset viheryhteydet, joilla on erityistä merkitystä alueellisen virkistysverkoston ja/tai ekologisten yhteyksien kannalta.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee määrittää viheryhteyden tarkempi sijainti sekä varmistaa maastokäytävän riittävä leveys, jotta seudullisten viheralueiden muodostama verkosto voidaan toteuttaa riittävän yhtenäisenä kokonaisuutena.

VR

Retkeily- ja ulkoilualue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja alueeltaan laajat taajamarakenteen ulkopuolella sijaitsevat retkeilyn ja ulkoilun alueet.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen retkeilyyn ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava retkeily- ja ulkoilukäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

RM

Matkailupalvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tai sellaisiksi kehitettävät matkailupalvelujen ja lomakeskusten alueet.

Suunnittelumääräys:

Alueiden yksityiskohtaisemman suunnittelun ja toteuttamisen tulee perustua kokonaisvaltaiseen suunnitelmaan. Suunnitelmassa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehdittava yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

U

Urheilupalvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat täysmittaiset golfkentät, Juupavaaran laskettelukeskus, Kaukajärven soutustadion sekä Teivon ravirata.

Suunnittelumääräys:

Alueiden kehittämisen ja toteuttamisen tulee perustua kokonaisvaltaiseen suunnitelmaan. Suunnitelmassa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön.

LM

Maaliikenteen alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen tai keskustatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen järjestelyratapihan alue ja Toijalan aseman yhteydessä sijaitseva puunlastausalue, jotka toimivat liikennealueena siihen asti, kunnes korvaava sijaintipaikka on ratkaistu.

Suunnittelumääräys:

Tampereen järjestelyratapihan alue varataan toistaiseksi järjestelyratapihaksi. Järjestelyratapihatointojen siirtyessä muualle alue varataan taajamatoimintojen alueeksi ja eteläosiltaan keskustatoimintojen alueeksi.

Toijalan puunlastausalue varataan toistaiseksi liikennealueeksi. Puuterminaalitoimintojen siirtyessä uuteen sijaintiin alue varataan keskustatoimintojen alueeksi.

LM

Maaliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan nykyiset vähintään seudullisesti merkittävät ratapiha-alueet.

Suunnittelumääräys:

Alueiden käyttö on suunniteltava siten, että se ei aiheuta melukuormituksen lisääntymistä läheisillä asuinalueilla.

Maaliikenteen alue, vaihtoehtoinen sijainti.

Merkinnällä osoitetaan Lempäälän uuden järjestelyratapihan sijaintivaihtoehdot.

Suunnittelumääräys:

Ratapihan tarkempi sijainti ja laajuus tulee tutkia ja osoittaa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Vaarallisten aineiden kuljetusten käsittelystä aiheutuva suuronnettomuusriski tulee ottaa huomioon ympäröivän maankäytön suunnittelussa.

Puutermiinaali.

Merkinnällä osoitetaan puutavaran ja bioenergiaraaka-aineiden kuljetuksiin liittyvän tieliikenteen tai raide- ja tieliikenteen yhdistävän maakunnallisesti merkittävän termiinaalin yleispiirteinen sijainti.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava liikennejärjestelyjen ratkaisemisesta.

Liikennetermiinaali.

Merkinnällä osoitetaan lento- ja raideliikenteen yhdistävän termiinaalin yleispiirteinen sijainti.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon liityntäpysäköinnin tarpeet, saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus.

Asema.

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittäviä rautatieliikenteen asemia.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon liityntäpysäköinnin tarpeet, saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus.

Lentoliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman alue.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee varautua kahden kiitotien sijoittumiseen alueelle. Alueelle voi sijoittua lentokenttää ja -toimintaa palvelevia väyliä ja alueita, kuten logistiikkatoimintoja, terminaaleja ja lento-opetustoimintaa tukevia rakenteita sekä kauppaa.

● LL **Lentopaikka.**

Merkinnällä osoitetaan varaus pienilmailun liikennealueille, terminaaleille ja muille lentoliikennettä palveleville toiminnoille.

○ **Satama/venesatama.**

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät olemassa olevat tai kehittyvät vieras-, palvelu- ja kotisatamat, jotka liittyvät maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviin veneilyväyliin.

▼ **Joukkoliikenteen vaihtopaikka.**

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät keskustatoimintojen alueiden tai maakuntakaavassa esitettyjen asemien ulkopuoliset joukkoliikenteen vaihtopaikat.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota joukkoliikenteen sujuviin pysäkkijärjestelyihin sekä vaihtoreittien liikenneturvallisuuteen.

▲ **Liityntäpysäköinti.**

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät keskustatoimintojen alueiden tai maakuntakaavassa esitettyjen asemien ulkopuoliset liityntäpysäköintipaikat.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varata riittävä tila liityntäpysäköinnin tarpeisiin ja varmistaa kulkureittien liikenneturvallisuus. Alueella tulee tarpeen mukaan kiinnittää huomiota myös saattoliikenteen järjestelyihin.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, vedenhankinta/pintavedenottamot.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät pintavedenottamot.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, jätteenpoltto ja jätevesien käsittely.

Merkinnällä osoitetaan jätevedenpuhdistamot, joiden asukasvastineluku on vähintään 20 000, sekä seudulliset jätteenpolttolaitokset. Puhdistamotoimintaan voi liittyä lietteiden käsittely.

Suunnittelumääräys:

Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin. Tampereen seudun Sulkavuoren puhdistamon suunnittelussa tulee turvata virkistyskäytön edellytysten jatkuminen.

Ampuma- ja/tai moottorirata-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkotiloissa sijaitsevat ampuma- ja/tai moottorirata-alueet lukuun ottamatta puolustusvoimien ampumarata-alueita.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kunkin harjoitettavan lajin asettamat vaatimukset alueelle. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt sekä yleiset turvallisuusriskit riittävin suoja-aluein tai teknisin ratkaisuin. Alueen suunnittelussa, toteutuksessa ja toiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun.

EN

Energiahuollon alue.

Merkinnällä osoitetaan Kangasalan, Melon ja Lavianvuoren suurmuuntamoalueet.

• EN1 **Sähköasema.**

Merkinnällä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV ja 110 kV) liittyvät sähköasemat.

• EN1 **Suunniteltu sähköasema.**

Merkinnällä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV ja 110 kV) liittyvät suunnitellut sähköasemat.

EJ

Jätteenkäsittelyalue.

Merkinnällä osoitetaan jätteiden ja lietteiden vastaanottoon, käsittelyyn ja loppusijoitukseen varatut alueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee huolehtia ympäristössä tapahtuvaan virkistyskäyttöön ja ulkoiluun sekä luontoarvoihin kohdistuvien haittojen ehkäisemisestä.

■ EO/t-3/4 **Uusi turvetuotantoalue.**

Merkinnällä osoitetaan turvetuotannon kannalta tärkeällä alueella sijaitsevat turvetuotantoon soveltuvat suot.

Uusiin turvetuotantoalueisiin EO/t-5/34, EO/t-11/35, EO/t-17/23 ja EO/t-20/28 liittyy erityismääräys em 1, EO/t-14/19 erityismääräys em 5 ja EO/t-15/21 erityismääräys em 2.

EK **Kaivosalue.**

Merkinnällä osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon lähialueen luonto-, matkailu- ja virkistysarvot.

EP **Puolustusvoimien alue.**

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä oleva varuskunta-, harjoitus- tai muu vastaava alue, jolle yleisön pääsy on kielletty tai rajoitettu.

Suunnittelumääräys:

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava riittävät edellytykset varuskunnille sekä ampuma- ja harjoitusalueille. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ympäristöarvoihin sekä yleiseen turvallisuuteen.

S **Suojelualue.**

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet kuten kansallispuistot ja luonnonpuistot sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesiensuojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella sekä koskien suojelulla rauhoitetut kosket.

Kohdemarkintaa käytetään osoittamaan 2–10 ha suuruisia alueita. Alle 2 ha alueita ei osoiteta maakuntakaavassa.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla muodostettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset ja alueen toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti valtio. Muiden alueiden osalta suojelun toteutus päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

SM

Muinaismuistoalue.

Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain rauhoittamat noin 10 ha tai suuremmat muinaisjäännös-alueet.

Suojelumääräys:

Muinaisjäännösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

M

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

MK

Ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä maa- ja metsätalousalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyn ja ulkoilun järjestämiseen. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja ne tukevat luonnonympäristöjen kytkeytyvyyttä, säilymistä ja virkistyskäyttöä. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä vakituiseen tai loma-asumiseen.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maa- ja metsätalousmaan säilyttämiseen sekä ulkoilumahdollisuuksia parantavien polku- ja reittiverkoston ja näihin liittyvien palvelujen järjestämiseen.

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista.

Kehittämissuositus:

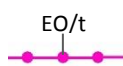
Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistoihin, Riuttaskorven virkistysmetsään ja Haukkamaan ympäristöarvometsään kytkeytyvällä alueella kehitetään luontomatkailun palveluita ja edistetään toimia, jotka ylläpitävät alueen ominaislaatua sekä edesauttavat luontomatkailun toimintaedellytysten syntymistä ja säilymistä. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa. Alue tulee suunnitella ja toteuttaa yhtenäisenä luontomatkailukokonaisuutena.

MTm

Tutkimusmetsä.

Merkinnällä osoitetaan pinta-alaltaan merkittävät tutkimusmetsät.

Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät

Turvetuotannon kannalta tärkeä alue.

Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on turvetuotantoa ja/tai tutkittuja turvevaroja.

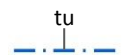
Turvetuotannon kannalta tärkeisiin alueisiin EO/t 4 ja EO/t 5 liittyy erityismääräys em 3 ja alueeseen EO/t 7 erityismääräys em 4.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoon voidaan ottaa jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita ja käytöstä poistettuja suopeltoja.

Turvetuotannon suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vaikutukset ja vaikutukset lähiasutukseen, alapuolisen vesistön tilaan ja pohjavesiin sekä vältettävä näille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia.

Numero EO/t -merkinnän alapuolella viittaa aluenumerointiin.

Turvetuotantoon liittyvä valuma-alue.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoa suunniteltaessa on selvitettävä tuotannon vaikutukset purkuvesistön veden laatuun, kala- ja rapukantoihin sekä kalatalouteen. Huomioon tulee erityisesti ottaa tuotantotoiminnan yhteisvaikutukset ja valuma-alueen kokonaiskuormitus. Toiminta tulee järjestää ja ajoittaa siten, ettei aiheuteta vesistön tilan heikkenemistä eikä vesistön kokonaiskuormitus lisääny.

EO/k

Maa- ja kalliokiviainesten ottoalue.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä hiekka-, sora- tai kalliokiviainesvaroja.

Merkintään sisältyy MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alueiden maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten ottamisedellytysten säilymiseen. Kiviainesten ottamista suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö.

tv

Tuulivoimaloiden alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita sekä maakuntakaavan taajamatoimintojen läheisyyteen varatuille alueille viisi tai useampia voimaloita.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakentamisen vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöjen arvoihin sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Lentoliikenteen ja puolustusvoimien tutkatoiminnan, tie- ja raideliikenteen sekä voimajohtojen sijaintien asettamat rajoitteet tulee ottaa huomioon.

Tuulivoimaloiden alueilla, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita, on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

ge

Arvokas geologinen muodostuma.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita harjualueita, kallio- ja moreenialueita sekä arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia.

Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoittamia geologiaa, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.

Suunnittelumääräys:

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon kohteiden sisältämien arvojen säilyminen sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Merkintä sallii maa- ja metsätalouskäytön.

Suojelumääräys:

Alueiden erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet, kuten maa-ainesten ottaminen muutoin kuin maisemavaurioiden korjaamiseen liittyen, ovat kiellettyjä.

Tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää, laatua tai käyttökelpoisuutta vedenhankintaan. Vesienhoidossa riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma ja pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, vedenhankinta/pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisen vedenhankinnan kannalta tärkeät alueet.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata vedenhankinnalle tärkeiden alueiden säilyminen. Alueelle tai sen lähiympäristöön ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa pohjaveden käyttömahdollisuuksia, veden laatua tai riittävyyttä.

Aluetta koskee erityismääräys em 6.

Suunnittelusuositus:

Vehoniemi-Isokankaan alueella tulee varautua tekopohjaveden muodostamiseen.

^{ek} **Kaivosalue.**

Merkinnällä osoitetaan Valkeakosken Kaapelinkulman alue, jolla tulee varautua kaivostoimintaan.

Suunnittelumääräys:

Alueen soveltuvuus kaivostoimintaan tulee tutkia yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Alueen suunnittelussa on huolehdittava, ettei hanke luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien Pitkäkorven alueen (FI0349001) sekä Heikkilän metsän (FI0349007) perusteena olevia luonnonarvoja. Kaivoksen alueella sekä sen vaikutusalueella tulee varmistua siitä, että hanke ei heikennä EU:n luontodirektiivin liitteen IV a mukaisen kirjopapurikon (*Lopinga achine*) elinympäristöä ja lisääntymismahdollisuuksia.

Lentomelualue 1.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L den on yli 55 dBA.

Suunnittelumääräys:

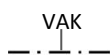
Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa uutta asutusta tai muuta toimintaa, joka on herkkä melun haitoille. Alueella on mahdollista nykyisten asuinrakennusten ja muuhun meluherkkään toimintaan liittyvien rakennusten peruskorjaus ja laajentaminen.

Lentomelualue 2.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L den on yli 60 dBA.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa toimintaa, joka on herkkä melun haitoille.

VAK-ratapihan huomiointivyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä aiheutuva suuronnettomuusriskin huomiointivyöhyke.

Suunnittelumääräys:

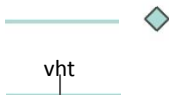
Tarve yksityiskohtaiselle riskiselvitykselle tai riskinhallintatoimenpiteille tulee erikseen arvioida tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Natura 2000 -alue.

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksien mukaiset Natura 2000 -ohjelman alueet täydennysalueineen.

Suunnittelumääräys:

Alueelle tai sen läheisyyteen ei tule toteuttaa toimenpiteitä, jotka merkityksellisesti heikentävät niitä lintu- tai luontodirektiivin mukaisia luonnonarvoja, joiden perusteella alue on otettu ohjelmaan. Alueen suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty LSL 65 ja 66 §:ssä.

Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Merkinnöillä osoitetaan valtakunnallisesti (RKY 2009) ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Vht-viivamerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset.

Suunnittelumääräys:

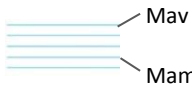
Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata ja edistää alueen ja sen lähiympäristön kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat.

Suunnittelumääräys:

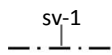
Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata ja edistää maiseman ja rakennusperinnön arvojen säilymistä. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti (Mav) ja maakunnallisesti (Mam) arvokkaat maisema-alueet.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata ja edistää luonnon- ja kulttuurimaiseman arvojen säilymistä. Valtakunnallisesti arvokkaisiin maisemiin kohdistuvissa toimenpiteissä noudatetaan valtioneuvoston periaatepäätöstä 1/500/95.

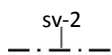
Suojavyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalous sekä puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa asutusta eikä koulua, sairaalaa, vanhainkotia, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta.

Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Suojavyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalous ja puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta.

Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

 Suojavyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi mahdollisesti rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

 Melualue.

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien toiminnoista johtuva melualue, jonka melutaso ylittää ajoin 60 dB (Almax). Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei tule sijoittaa uutta vapaa-ajan asumista tai muita melulle erityisen herkkiä toimintoja.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristöministeriön ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle. Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

 Melualue.

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampumatoiminnoista johtuva melualue, jolla melutaso ylittää ajoittain tason 65 dB (Almax). Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristöministeriön ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle. Suunniteltaessa alueelle uusia melulle mahdollisesti herkkiä toimintoja on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Viiva- ja muut merkinnät

 Nykyinen tie.

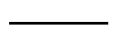
 Uusi tie.

 Moottoriväylä.

Merkinnällä osoitetaan olevat moottori- ja moottoriliikennetiet.

 Valta- tai kantatie.

Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä ja kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakunnan sisäistä liikennettä.

 Tärkeä seutu- tai yhdystie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tärkeät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat ka-tuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taa-jamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korke-ampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

TEN **TEN-T-liikenneverkko, ydinverkko.**

Merkinnällä osoitetaan TEN-T -ydinverkkoon kuuluva päärata.

ten **TEN-T-liikenneverkko, kattava verkko.**

Merkinnällä osoitetaan kattavaan TEN-T- verkkoon kuuluvat valtatiet ja pääradat.

 Ohjeellinen tielinjaus.

Merkinnällä osoitetaan tieyhteydet, jotka perustuvat todettuun tieliikenteen yhteystarpeeseen ja joiden sijaintiin, toteutustapaan tai ajoitukseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla tai toteutuksella ei saa estää varauksen myöhempää toteuttamista.

Eritasoliittymä.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat eritasoliittymät, jotka sijaitsevat maakuntakaavassa esitetyllä tieverkolla.

Eritasoliittymä, uusi.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan aluevarausten kannalta tärkeät uudet eritasoliittymät.

Suunnittelumääräys:

Maakuntakaavassa esitetty eritasoliittymä voidaan liikennemäärien tai maankäytön niin salliessa ensi vaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä.

Eritasoliittymän tarve ja toteuttamisen ajoitus tulee varmistaa läheisyyteen sijoittuvan yksityiskohteisemman maankäytön suunnittelun yhteydessä.

===== Liikennetunneli.

Merkinnällä osoitetaan tien tai radan tunneliosuus.

Uusi moottoriväylä.

Merkinnällä osoitetaan uudet moottoritiet ja moottoritietyyppiset uudet keskikaiteelliset 2-ajorataiset valtatiet.

Vaihtoehtoinen tielinjaus.

Merkinnällä osoitetaan vaihtoehtoiset tielinjaukset Tampereen kaupunkiseudun uudelle 2-kehälle välillä Sääksjärvi –lentoasema .

Merkittävästi parannettava tie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittäviä yhtenäisiä tieosia (valta-, kanta- ja seututeillä), joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä maankäyttö edellyttää tien merkittävää parantamista.

Suunnittelumääräys:

Tien parantamisen yhteydessä tulee tarkastella olemassa olevien eritasoliittymien parantamistarpeet sekä tien suunnittelustandardin mukaiset uudet eritasoliittymät.

Valtatieosuuksilla tulee kiinnittää erityistä huomiota myös joukkoliikenteen järjestelyiden toimivuuteen.

Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista.

Merkittävästi parannettava moottoriväylä.

Merkinnällä osoitetaan olevien moottoriteiden lisäkaistat sekä nykyisen valtatieparantaminen moottoritieksi.

Päärata.

Merkinnällä osoitetaan henkilö- ja tavaraliikenteen kannalta merkittävät pääradat.

Suunnittelumääräys:

Pääradoilla kiinnitetään erityistä huomiota henkilöliikenteen nopeutta ja täsmällisyyttä parantaviin toimenpiteisiin. Akselipainojen tavoitteena on 25 tonnia.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä ulkoilu- ja viherysteoksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Merkittävästi parannettava päärata.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävään rataverkkoon kuuluvat pääradat, joiden liikennetarve edellyttää radan merkittävää parantamista.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen sekä tasoristeysten poistamiseen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä ulkoilu- ja viherysteoksien jatkuvuuden turvaamiseen.

Rataosalla Tampere–eteläinen maakunnan raja on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varauduttava rataosalla yhteensä neljään raiteeseen siten, että välillä Tampere–Sääksjärvi varaudutaan neljänteen raiteeseen ja välillä Sääksjärvi–eteläinen maakunnan raja sekä kolmannen että neljännen raiteen toteuttamiseen.

Rataosilla Tampella–Lielähti, Lielähti–Parkano (pohjoinen maakunnan raja), Lielähti–Nokia ja Orivesi–Jämsä (itäinen maakunnan raja) tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varautua lisäraiteen toteuttamiseen.

Päärata, uusi.

Merkinnällä osoitetaan Turun ja Helsingin suunnat yhdistävä Toijalan kolmioraide.

Päärata, uusi, vaihtoehtoinen linjaus.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävän pääradan uuden rataosan vaihtoehtoiset linjat.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, pohjavesi-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä ulkoilu- ja viheryhteyksien turvaamiseen.

Yhdysrata.

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät yhdysradat.

Ratareitti.

Merkinnällä osoitetaan käytöstä poistetun radan linjaus, jolla tulee säilyttää mahdollisuus radan uudelleen rakentamiseen ja käyttöönottoon.

Ulkoilureitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkoilureitit. Merkintä on ohjeellinen, ja linjaus osoittaa ensisijaisesti yhteystarpeen.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

Melontareitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset melontareitit.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava melonnan edellytykset.

Veneväylä.

Merkinnällä osoitetaan vesilain mukaiset yleiset kulkuväylät.

Voimalinja.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV ja 110 kV voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla.

Korkeapaineen maakaasulinja.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat korkeapaineiset maakaasuputket.

— (v) — **Yhdysvesijohto.**

Merkinnällä osoitetaan veden johtamisen kannalta tärkeimmät seudulliset verkostoyhteydet.

-- (v) -- **Yhdysvesijohto, ohjeellinen linjaus.**

Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet seudulliset yhdysvesijohdot, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon toteuttamismahdollisuus.

— (j) — **Siirtoviemäri.**

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät seudulliset viemäriyhteydet.

-- (j) -- **Siirtoviemäri, ohjeellinen linjaus.**

Merkinnällä osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät uudet seudulliset viemäriyhteydet, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava siirtoviemäriin toteuttamismahdollisuus.

Erityismääräykset

em 1 Uusi turvetuotantoalue EO/t-5/34, EO/t-11/35, EO/t-17/23 ja EO/t-20/28.

Suunnittelumääräys:

Suon luonnontilainen osa tulee jättää tuotannon ulkopuolelle. Tuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa tulee turvata luonnontilaisen osan säilyminen.

em 2 Uusi turvetuotantoalue EO/t-15/21.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoa suunniteltaessa on selvitettävä tuotannon vaikutukset läheiseen pohjavesimuodostumaan.

Tuotannolla ei saa heikentää pohjaveden laatua tai vaikuttaa pohjaveden pinnantasoihin.

em 3 Turvetuotannon kannalta tärkeä alue EO/t 4 ja EO/t 5.*Suunnittelumääräys:*

Turvetuotantoa suunniteltaessa on varmistuttava siitä, etteivät Joutsenjärven Natura-alueen (FI0355009) läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää Joutsenjärven veden laatuun.

em 4 Turvetuotannon kannalta tärkeä alue EO/t 7.*Suunnittelumääräys:*

Turvetuotantoa suunniteltaessa on varmistuttava siitä, etteivät Närhineva-Koroluoman Natura-alueen (FI0355007) läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää turvetuotantoalueiden kuivatuksen vaikutuksiin Natura-alueen vesitalouteen.

em 5 Uusi turvetuotantoalue EO/t-14/19.*Suunnittelumääräys:*

Turvetuotannon kuivausvesiä ei saa ohjata Ylinen lampeen eikä Markkolan lampeen.

em 6 Yhdyskuntateknisen huollon alue, vedenhankinta ET-v.*Suunnittelumääräys:*

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Keisarinharju-Vehoniemenharjun (FI0316001) ja Keiniänrannan (FI0338005) Natura-alueiden läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueen on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää suppa-alueen (Punamultalukko) vesitalouden säilymiseen. Keiniänrannan Natura-alueen osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden säilymiseen.

